

A. DE REGEL VOOR DE UITLEG VAN DE PROFETISCHE BOEKEN.

Terwijl sommige profetieën op een *letterlijke* wijze vervuld worden en andere profetieën op een *niet-letterlijke* wijze vervuld worden, *moeten alle profetieën in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden!*

B. DE PROFETEN IN HET OUDE TESTAMENT.

1. De naam 'profeet'.

In het Oude Testament is een 'profeet' iemand die met een boodschap van God naar mensen toe komt (Exodus 7:1; Deuteronomium 18:18). Het woord 'profeten' betekent 'proclameren'. De profeet staat in dienst van God, ontvangt openbaringen van God en proclameert als Gods boodschapper Gods Woord aan mensen.

2. Het ontvangen van openbaringen van God.

De profeten ontvingen openbaringen door directe inspiratie van Gods Geest, waardoor *de inhoud van de openbaringen op bovennatuurlijke wijze in het bewustzijn van de profeten gebracht werden*. De profeten maakten onderscheid tussen hun eigen woorden en Gods Woord en verklaarden dat de openbaringen van God niet uit hun eigen hart of denken kwamen (2 Petrus 1:19-21), zoals bij de valse profeten (Jeremia 14:14; 23:9-32; Ezechiël 13:2,17). Niettemin tonen de verschillen in taal en stijl, de geaardheid en karakter van de profeten dat Gods inspiratie niet de verschillende persoonlijkheden van de profeten uitsloot.

3. De communicatie van openbaringen van God.

Gods boodschappen werden geopenbaard door profetische woorden, profetische handelingen, profetische wonderwerken en profetische geschriften.

Over het algemeen waren de profeten *proclameerders of verkondigers van Gods woorden* en spraken Gods openbaringen uit voor de mensen. Maar soms werden de gesproken woorden van de profeten vergezeld van *zichtbare handelingen of uitbeeldingen*, die Gods boodschap illustreerden. Voorbeelden: Jeremia brak een pottenbakkerskruik in de tegenwoordigheid van de oudsten van Israël als teken wat er met Israël zou gebeuren (Jeremia 19:1-15). Ezechiël bouwde een miniatuur belegering van een stad en lag 390 dagen op zijn linker zijde en 40 dagen op zijn rechter zijde als teken van wat er met Jeruzalem zou gebeuren (Ezechiël 4:1-17). Hosea trouwde met een ontuchtige vrouw als teken hoe God met Israël omging (Hosea 1:2-3). Soms werden de gesproken woorden van de profeten vergezeld van *wondertekens* als bewijs dat zij door God zelf gezonden werden (1 Koningen 18:16-40; cf. 2 Korintiërs 12:12; Hebreeënen 2:4). De woorden en daden van de profeten werden op klei tabletten of papyrus en perkament rollen *opgetekend*, soms in uitdrukkelijke opdracht van God (Jeremia 30:2; 36:2,28). De profeten communiceerden Gods woorden in de vorm van onderricht, beloften, aansporingen, vermaningen, waarschuwingen en dreigementen.

4. De taak van de profeten in het Oude Testament.

a. Openbaringen.

De profeten proclameerden wat *God* over zichzelf openbaarde (Jesaja 40:11-31). Zij proclameerden *Gods wil* (wet) in specifieke godsdienstige, morele en sociale aangelegenheden. Zij protesteerden tegen godsdienstig formalisme, berispten het verlaten van God en zijn wet en riepen op tot berouw en bekering tot God en zijn weg. Zij spraken zegeningen uit voor gehoorzaamheid, maar oordelen over ongehoorzaamheid (Jesaja 1:2-4,10-20). Zij proclameerden *Gods eeuwige plan*, niet alleen voor mensen uit Israël, maar ook voor mensen uit alle volken (Jesaja 49:6; 56:3-8). Zij *verklaarden het verleden* (Jesaja 48:3-

6a; Jeremia 2:1-13), *belichten het heden* (Jesaja 48:17-18; Jeremia 2:14-35a; 23:9-32), of *openbaarden de toekomst* (Jesaja 48:6b-7; Jeremia 2:35b-37; 23:1-8; 29:10-11).

b. Dreigementen.

De profeten werden vooral door God gestuurd *wanneer het volk Israël afdwaalde van God en zijn plan*. Zij verkondigden Gods rechtvaardige oordelen tegen het volk dat van hem weg keerde. Als gevolg van de zonden en afgoderij van Israël proclameerden de profeten Gods toekomstige (komende) oordelen: het noordelijke koninkrijk van Israël met Samaria als hoofdstad en het zuidelijke koninkrijk van Juda met Jeruzalem als hoofdstad zouden vernietigd worden. Ook de tempel met haar godsdienstige ceremoniën zou verwoest worden. De bevolkingen van beide koninkrijken zouden in ballingschap weggevoerd worden naar Assyrië en Babel. De profeten proclameerden ook Gods toekomstige (komende) oordelen over *de omringende niet-Joodse (heidense) volken* (cf. Jesaja hfst. 13-23; Jeremia 1:5,10, hfst. 27; hfst. 46-51; Ezechiël hfst. 25-32).

c. Beloften.

Maar de profeten proclameerden ook Gods genadige beloften aan *het volk van God* – beloften die het volk niet verdiende. Hoewel een groot deel van Israël in ballingschap ging, zou alleen een 'overblijfsel' (rest) terugkeren tot 'de Sterke God' (de komende Messias) (Jesaja 1:9; 10:20-23; cf. 9:6)!

De absolute voorwaarde voor de herbouw en vernieuwing van Israël was bekering! Het volk Israël, nog duidelijker, elk Israëliet, moest zich bekeren van zijn zonde en onrecht en moest doen wat goed en recht is (Ezechiël 33:7-20). De zelfzuchtige herders (leiders) van Israël zouden verplaatst worden door Gods Herder (de komende Messias) (Ezechiël 34:11-24). Het land van Israël zou beplant en herbouwd worden zelfs vóór de terugkeer van de Israëlieten uit de ballingschap (Ezechiël 36:1-15; cf. 36:8). De mensen in Israël zouden wedergeboren en vernieuwd worden door de heilige Geest en hun nieuwe leven zou veel vrucht dragen in het land (Ezechiël 36:16-38). Israël in ballingschap wordt voorgesteld als een grote menigte beenderen in een vallei, als mensen in graven. God zelf zou hen opwekken uit deze dood, d.w.z., doen terugkeren naar het land en zijn Geest in hen geven, zodat zij herleven (Ezechiël 37:1-14). God zou de ballingen van het voormalige noordelijke koninkrijk van Israël en van het voormalige zuidelijke koninkrijk van Juda van alle kanten bijeenverzamen en tot één volk in het land maken. God zou hen verlossen van hun afgoderij en zonden. Dan zouden "zij God weer tot een volk zijn en hij zou hun tot een God zijn" (het verbond). De mensen van Gods verbondsvolk zouden als vernieuwde mensen wonen in een vernieuwd land. 'David' (de komende Messias-Koning) zou de enige Herder en Koning over hen allen zijn. Met de komst van de Messias-Koning en zijn verlossende werk zou het volk voor eeuwig Gods verbondsvolk blijven. Zij zouden in gehoorzaamheid en vrede met God leven. Gods heiligdom zou voor eeuwig in hun midden staan (Ezechiël 37:15-28). De vijandige volken, die tegen Gods verbondsvolk zouden optrekken om hen te vernietigen, zouden op een bovennatuurlijke wijze door God in 'de oorlog van Gog en Magog' vernietigd worden (Ezechiël hfst. 38-39; cf. Openbaring 20:8).

Dus de profeten proclameerden dat *een nieuwe periode voor Gods volk* op de punt stond aan te breken. *De gebeurtenissen van de grote eindtijd* zouden aanbreken. Gods volk zou uit de ballingschap terugkeren. De omringende vijandige volken zouden vernietigd worden. De heilige Geest zou uitgestort worden. En de heerschappij van de Messias-Koning zou beginnen. (Ezechiël 39:27-29; Jesaja 32:15-20; 44:3-5; Joël 2:28-32; Zacharia 12:10-14). God zou zijn heilige Geest uitstorten, niet alleen op Israël, maar "op al wat leeft". Dan zou geschieden dat "ieder (niet alleen Israëlieten) die de naam des HEREN aanroept, behouden zou worden" (Joël 2:28,32; cf. Handelingen 2:17,21; Romeinen 10:12-13)!

5. Profetie en belofte in het Oude Testament wordt tot alle mensen gericht en niet exclusief tot Israël.

Het Oude Testament toont dat de Messiaanse profetieën een brede basis hadden in de profetieën en beloften, die God aan de hele mensheid gegeven heeft. Dus, *profetie aan Israël is gebaseerd op, en een voortzetting van, Gods profetie aan de hele mensheid!* Maar terwijl de kennis van de enige Levende God en zijn profetieën bij de andere volken na de verspreiding van de volken vanaf Babel verloren gingen, werden zij in Israël in herinnering gehouden!

a. De 'Zaad' van de vrouw.

Het Oude Testament begint met *een profetie aan de hele mensheid*. Eenmaal zou het 'Zaad' van de vrouw over het zaad van de slang triomferen (Genesis 3:15). Vervulling (Matteüs 12:28; Johannes 12:31; Kolossenzen 2:15; Hebreeën 2:14; 1 Johannes 3:8).

b. 'Niet weer' een zondvloed op aarde.

Na de zondvloed profeteert en belooft God *aan de hele mensheid* dat hij *de aarde* nooit meer door een zondvloed zou vernietigen (Genesis 8:21; 9:9-17). Bevestiging (2 Petrus 3:10-13).

c. 'Alle geslachten des aardbodems'.

Nog lang vóórdat Israël als volk bestond, profeteerde en belooft God aan Abraham dat in zijn 'Zaad' *alle geslachten op aarde* gezegend zouden worden (Genesis 12:2-3; 18:18; 22:17-18; 26:3-5; 27:29; 28:14; 49:10). Vervulling (Galaten 3:16).

In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament vervult Jezus Christus en niet Israël de profetieën en beloften van het Oude Testament. Profetie en belofte gaan in vervulling voor gelovigen *in alle volken* op aarde en niet alleen voor gelovigen in Israël! (Galaten 3:16-29; cf. 2 Korintiërs 1:20)

6. De profetische boeken in het Oude Testament.

De volgende oudtestamentische profeten leefden en traden op in de volgende perioden:

Amos (788 – 737 v.C.), Jona (783 – 743 v.C.), Hosea (754 – 714 v.C.), Jesaja (740 – 680 v.C.), Micha (737 - 680 v.C.), Nahum (660 v.C.), Zefanja (639 – 630 v.C.), Jeremia (627 – 586 v.C.), Daniël (605 – 537 v.C. of de 2de eeuw v.C.), Ezechiël (593 – 571 v.C.), Habakuk (608 – 605 v.C.), Obadja (586 v.C.), Haggai (520 v.C.), Zacharia (520 – 518 v.C.), Joël (500 - 400 v.C.?), Maleachi (432 – 420 v.C.).

C. HET OUDE TESTAMENT ALS PROFETIE EN HET NIEUWE TESTAMENT ALS VERVULLING.

Over de openbaring in het Oude Testament hangt als het ware nog een sluier. Iedereen, die het Oude Testament leest zonder het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament, kan het Oude Testament niet goed of volledig begrijpen (cf. 2 Korintiërs 3:14-16). Wat nog bedekt was in de openbaring van het Oude Testament, wordt echter duidelijk geopenbaard in de openbaring van het Nieuwe Testament. Daarom moet het Oude Testament altijd in het licht van het Nieuwe Testament gelezen en uitgelegd worden!

1. Het hele Oude Testament is een profetie, die zijn vervulling in het hele Nieuwe Testament vindt.

a. De relatie tussen het Oude Testament en het Nieuwe Testament.

"In het Oude Testament ligt het Nieuwe Testament *verborgen*; in het Nieuwe Testament staat het Oude Testament *geopenbaard*" (Augustinus).

b. Het volk van God in het Oude en het Nieuwe Testament.

Gods plan is NIET om een natuurlijk of nationaal volk (bv. Israël) uit te kiezen, maar WEL om één heilig volk op aarde te vormen, bestaande uit gelovigen uit het natuurlijke volk van Israël én uit gelovigen uit de andere natuurlijke volken op aarde. De gelovigen in Israël vormen grotendeels het begin van het volk van God, maar de gelovigen uit alle natuurlijke volken vormen het grootste

deel van het volk van God op de aarde. Het is puur genade te behoren tot het volk van God. God geeft specifieke verantwoordelijkheden om te blijven behoren tot zijn volk (Exodus 20:2-3; Leviticus 18:1-5; 19:1-2; Deuteronomium 7:1-11; Jesaja 56:3-8; 1 Petrus 2:1-12)!

c. Profetie en vervulling, schaduw en werkelijkheid.

Het hele Oude Testament, met haar personen (bv. Adam) en ambten (bv. Melchizedek), gebeurtenissen (bv. de zondeval, de verstrooiing vanuit Babel) en instellingen, wetten en ceremoniën (van Israël), *is een profetie*, d.w.z., een 'proclamatie of verkondiging' van Gods openbaring, die haar vervulling vindt in de openbaring in het Nieuwe Testament. Het Oude Testament met haar instellingen en gebeurtenissen bevat *een directe en doelgerichte voorbereiding en voorafschaduwing van een veel verder strekkende, hoger, geestelijke, en toch werkelijke realiteit!* Vanaf Genesis tot Openbaring is God bezig om voor zichzelf een heilig volk te verzamelen en zijn koninkrijk te vestigen. *Gods volk in het Oude Testament is het begin van Gods volk in het Nieuwe Testament.* Het christendom begint NIET pas bij de eerste komst van Christus, maar bij de schepping in Genesis 1:1! Het land van Israël, Sion, Jeruzalem, de tempel, de ceremoniën, de priesters, de profeten en de koningen gedurende de oudtestamentische periode waren allen verwijzingen naar, of 'voorafschaduwden' van, *de werkelijkheden die komen zouden* gedurende de nieuwtestamentische periode (Kolossenzen 2:17; Hebreeën 10:1)! Zij waren 'zinnebeelden of gelijkenissen' voor de tegenwoordige (nieuwtestamentische) tijd en 'tijdelijke bepalingen' tot de tijd van 'herstel of de nieuwe orde' (met de eerste komst van Christus) opgelegd werd (Hebreeën 9:8-10). Met de eerste komst van de Messias, Jezus Christus, wordt "de Wet en de Profeten" (de hele openbaring in het Oude Testament) vervuld (Matteüs 5:17)!

2. De wet in het Oude Testament is een profetie, die zijn vervulling in het Nieuwe Testament vindt.

In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament is 'de wet' in het Oude Testament vervuld.

a. De priesters in het Oude Testament.

De priesters in het Oude Testament hebben alleen tot de dood en opstanding van Jezus Christus een functie gehad. Jezus Christus is de Hogepriester van de christelijke belijdenis, niet krachtens zijn vleeselijke afkomst, maar krachtens een onvernietigbaar leven. *Zijn priesterschap is eeuwig en kan op geen ander overgaan* (Hebreeën 3:1; 7:15-28)!

De instellingen in het Oude Testament als de tempel, priesterschap en offeranden zijn *in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* allen in vervulling gegaan (zie studie 9, 'De wet als thema van het Oude Testament' en de brief aan de Hebreeën). Als sommige Joden en christenen geloven dat de tempel weer herbouwd gaat worden, het priesterschap weer hersteld gaat worden en de offeranden weer hervat gaat worden, dan veronachtzamen zij het volbrachte verlossingswerk van Christus en het feit dat het verbond in het Nieuwe Testament *eens en voor altijd* het verbond in het Oude Testament vervuld heeft! De voorschriften van het oude verbond werden *verouderd verklaard, zijn verjaard en werden afgeschaft* (Hebreeën 7:18-19,22; Hebreeën 8:6,7,13)!

b. De profeten in het Oude Testament.

De profeten in het Oude Testament hebben geprofeteerd tot Johannes de Doper toe, maar niet verder (Matteüs 11:13; Hebreeën 1:1). 'De Profeet', die komen zou en die alle mensen op aarde zouden moeten gehoorzamen, is Jezus Christus (Deuteronomium 18:15,18; Matteüs 21:11; Lucas 24:19; Johannes 1:24; Handelingen 3:22; 7:37). Zijn profetische ambt is eeuwig en kan op geen ander overgaan! God spreekt zijn finale woord in de profeet Jezus Christus (Hebreeën 1:1)!

c. De ceremoniële wetten in het Oude Testament.

De ceremoniële wetten in het Oude Testament zijn *in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* vervuld, *uitgewist en weggedaan* (Kolossenzen 2:14), *weggebroken en buiten werking gesteld* (Efeziërs 2:14-15). De ceremoniële wetten in het Oude Testament mogen dus ook NIET weer ingevoerd worden in de Gemeente of Kerk (in het christendom). Al hebben de ceremoniële

wetten in het Oude Testament nog betekenis voor sommigen in het Judaïsme en de Islam, voor de levende God hebben zij GEEN betekenis meer!

d. De burgerlijke wetten in het Oude Testament

De burgerlijke wetten in het Oude Testament, die betrekking hebben op het sociale en juridische leven van het nationale volk of staat van Israël, zijn *in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* vervangen door de beginselen (grondwet) van het koninkrijk van God, zoals uiteengezet in de Bergrede en de gelijkenissen van Jezus.

3. Bepaalde historische gebeurtenissen in het Oude Testament zijn profetieën, die hun vervulling in het Nieuwe Testament vinden.

(Zie 'typologie' in studie 11, 'Uitleg van de geschiedenisboeken'). *In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* zijn bepaalde historische gebeurtenissen in het Oude Testament 'beelden of typen' van bepaalde historische gebeurtenissen in het Nieuwe Testament. De oudtestamentische *beelden* worden in de nieuwtestamentische *tegenbeelden of antitypen* vervuld. In het Nieuwe Testament wordt de christelijke verlossing voorgesteld als het hoogtepunt van Gods machtige daden, als de 'antitype of tegenbeeld' van Gods machtige daden tijdens de oudtestamentische periode. De christelijke verlossing wordt voorgesteld als *een nieuwe schepping, een nieuwe exodus (uittocht) en een nieuw herstel of terugkeer uit de ballingschap!*

4. Het theocratische koningschap in het Oude Testament is een profetie, die zijn vervulling in het Nieuwe Testament vindt.

In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament zijn de profetieën over de Davidische koning door Jezus Christus vervuld.

a. De theocratie in het Oude Testament.

i) De aard van de theocratie. De unieke aard van het volk van Israël was dat God het bedoelde als *een theocratisch volk*: een volk, waarover God zelf direct vanuit de hemel zou heersen. God heeft de aartsvaders 'liefgehad', d.w.z., zij en hun zaad (nakomelingen) waren 'uitverkoren' om zijn volk, te midden van alle andere volken, in de wereld te zijn. Dit was een uitverkiezing tot bepaalde voorrechten en niet een uitverkiezing tot verlossing. Hij zou zijn verbond met de aartsvaders niet vergeten (Deuteronomium 4:30-40; 10:12-22). Gods verbond werd *opgericht* met de aartsvaders en *bevestigd* te Sinai met het volk Israël, het zaad (nakomelingen) van Jakob, nadat hij hen uit het slavenhuis van Egypte uitgeleid had (Exodus 19:3-6). Het verbond bestond uit beloften (die uit genade geschonken waren), voorwaarden (die gehoorzaamd moesten worden) en dreigementen (die uitgevoerd zouden worden als het verbond verbroken werd). (Deuteronomium hfst. 28-29). God zelf zou de Leraar, de Herder en de Koning van zijn volk zijn en zijn instellingen bestaande uit profeten, priesters, richteren en uiteindelijk koningen moesten dat doel (de theocratie: het directe koningschap van God over zijn volk) dienen.

ii) De theocratie onder de koningen. Toen de Israëlieten naar een eigen aardse koning verlangden, evenals de volken om hen heen, verwierpen zij God als hun Koning! En God waarschuwde hen wat de gevolgen zouden zijn (1 Samuël 8:4-22). Niettemin liet God toch hun verlangen toe (cf. Psalm 106:14-15). De aardse koning van Israël moest namens God over Gods volk heersen in overeenstemming met Gods wetten (Deuteronomium 17:14-20; 2 Koningen 11:12) en tot Gods eer. De zuiverste vorm van de theocratische koning werd gevonden bij koning David, met zijn nederige afkomst, zijn rijke levenservaring, zijn diep gevoel, zijn poëtische aard, zijn onbevengene moed en zijn glorieuze overwinningen (2 Kronieken 28:1; 29:2; Handelingen 13:22).

iii) De theocratie onder de toekomstige Davidische koning. Hoe meer het koningschap in het noordelijke koninkrijk van Israël en in het zuidelijke koninkrijk van Juda afweek van de ideale theocratische koning, des te meer ging Gods volk zich vastklampen aan *Gods beloften met betrekking tot de toekomstige Davidische Koning* (Amos 9:11-12; Hosea 1:11; 3:5; Jeremia 30:9; 33:20-26). *Deze toekomstige Davidische Koning werd het middelpunt van de hele toekomst verwachting en profetie!* Terwijl

de schrijver van het boek Samuël nog spreekt over "koning Davids eigen zoon" (Salomo), spreekt het boek Kronieken over "één van koning Davids zonen" (de Messias)(cf. 2 Samuël 7:12 met 1 Kronieken 17:11). Daarom is noch het boek Kronieken, noch het verbond met koning David het eindpunt van de theocratie.

De oudtestamentische schrijver stelt de geschiedenis van Israël voor als *een theocratie, dat zich uiteindelijk op een veel hoger vlak zou openbaren en zich los zou maken van de aardse instellingen van profeten, priesters en koningen van het volk Israël, zich ook los zou maken van alléén het natuurlijke of nationale volk van Israël en zich ook los zou maken van alleen het grondgebied van Israël.* Terwijl de theocratie in het Oude Testament zich beperkte tot het natuurlijke volk van Israël, zou de theocratie in het Nieuwe Testament (het koninkrijk van de Messias-Koning) zich uitbeiden naar alle natuurlijke volken in de wereld, inclusief het natuurlijke volk van Israël (cf. Jesaja 49:6).

iv) De theocratie in de psalmen. Sommige psalmen hebben een Messiaans element. De Messias was al beloofd aan Gods volk (cf. Genesis 3:15; 12:3; 22:18). De gelovige dichters voelen dat zij verenigd zijn met hun glorieuze Hoofd, de Messias, die voor hen en met hen lijdt. Zij zien de Messias ook als de bron van hun redding en vreugde. Daarom kunnen wij soms de Messias, Jezus Christus, horen spreken door de psalmen heen.

Een voorbeeld. In Psalm 22 zingt de Messiaanse Koning een klaaglijk lied. Hij voelt zich door God verlaten en door de mensen veracht. En in Psalm 110 zingt de HERE een overwinningsslied over de Messias. De Messias zal zitten aan de rechterhand van God tot hij al zijn vijanden aan zich onderworpen heeft. In deze psalmen klinkt vooral *de vernederde en verheerlijkte Messias (Christus).*

De lezer van de psalmen moet echter onderscheid maken tussen de volgende Messiaanse psalmen:

- De directe Messiaanse psalmen (Psalm 2; 22; 45 en 110).
- De indirecte Messiaanse psalmen, die allereerst van toepassing zijn op de dichter of een andere oudtestamentische gelovige en pas in tweede instantie op Christus (Psalm 72:1-5; 17; 89:19-29).
- De mystieke Messiaanse psalmen, die moeten worden uitgelegd in het licht van de wonderlijke eenheid tussen de Messias (Christus) en zijn volk (het Lichaam van Christus, de Gemeente) (Psalm 16; 40; cf. Handelingen 2:25-28 en Hebrëeën 10:5-7).

b. De verwachting van de komende Davidische Koning in het Oude Testament.

i) Het majestueuze wezen van de Davidische Koning. De Davidische Koning zou "God tot een zoon zijn" en God zou "hem tot een vader zijn" (2 Samuël 7:14; Psalm 2:6-7; Matteus 3:17; Johannes 1:49; Hebrëeën 1:5a; 5:5). Hij zou aangesproken worden als "God" (Hebreeuws: Elohim; Grieks: ho Theos); zijn troon zou voor eeuwig bestaan; de scepter van zijn koningschap zou gerechtigheid zijn; hij zou gerechtigheid liefhebben en ongerechtigheid haten; en "zijn God" (Hebreeuws: Eloheka, Grieks: ho Theos sou) zou hem met vreugdeolief zalven boven zijn deelgenoten (Psalm 45:6-7; Hebrëeën 1:8-9). Hij zou "de Gezalfde (Hebreeuws: Mashiah, Messias; Grieks: Christos) van de HERE zijn" (Psalm 2:2; Handelingen 4:25-26). Hij zou geboren worden als een kind, maar "Wonderbaar, Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst" genoemd worden (Jesaja 9:5). Hij zou evenals de HERE (Hebreeuws: JaHWeH) God zelf, de "Sterke God" (Hebreeuws: El gibbor) genoemd worden (Jesaja 10:20-21; 9:5). En de voorloper (Johannes de Doper) zou met betrekking tot hem (Jezus Christus) roepen, "Bereidt in de woestijn de weg des HEREN (Hebreeuws: JaHWeH; Grieks: Kurios), effent in de wildernis een baan voor onze God (Hebreeuws: Elohim)... Hij zou komen met kracht en zijn arm zou heerschappij oefenen" (Jesaja 40:3,10-11; Matteüs 3:3).

ii) De nederige afkomst van de Davidische Koning. Hij zou als "een rijse voortkomen uit de tronk van Isai" en als "een scheut uit zijn wortelen vrucht dragen" (Jesaja 11:1-2; Romeinen 15:12; Openbaring 5:5; 22:16). Hij zou komen uit "de vervallen hut van David" (Amos 9:11-12; Handelingen 15:16a). Dus, hij zou voortkomen uit het huis van David wanneer het niet meer het koningshuis zou zijn. Hij zou "voortkomen uit Betlehem Efrata" (Micha 5:1-2; Matteüs 2:6; Johannes 7:42).

iii) De tijd van de komst van de Davidische Koning. Hij zou pas komen nádat Israël verzameld was uit alle landen waarheen God hen in ballingschap gezonden had en nádat zij veilig in hun eigen land woonden (Jeremia 23:1-8; cf. Ezra 1:1-5; 10:7).

iv) Het lijden van de Davidische Koning. Sommige gebeurtenissen

in het leven van de theocratische koning in het Oude Testament zijn verborgen profetieën van gebeurtenissen, die in het leven van de komende Davidische Koning zouden plaatsvinden. *Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament, weten wij welken gebeurtenissen in het leven van de theocratische koning in het Oude Testament ook profetisch waren van Jezus Christus.* In onze bijbelstudies hebben wij echter niet de vrijheid om willekeurige personen of gebeurtenissen in het Oude Testament als 'beelden' (typen) van personen of gebeurtenissen in het Nieuwe Testament te beschrijven! (Zie de uitleg van Psalm 22).

v) De glorieuze regering van de Davidische Koning. Hij zou de soevereine Profeet (Deuteronomium 18:15-18; cf. Handelingen 3:22-23), de eeuwige Hogepriester (Psalm 110:1,4; cf. Hebreëen 5:6; 6:20; 7:17,21) en de soevereine en eeuwige Koning zijn (Jesaja 9:6-7; cf. Lucas 1:32-33). Hij zou de zichtbare openbaring van 'de Sterke God' zijn (Jesaja 9:5-6; cf. Johannes 14:9-10; Kolossenzen 1:15; 2:9). Hij zou vervuld zijn met de heilige Geest (Jesaja 11:1-4; cf. Johannes 1:32-33; 3:34). Hij zou voor eeuwig over de hele aarde heersen (Psalm 45:7; 72:8; cf. Matteüs 28:18; Openbaring 1:5). Mensen die zich niet voor hem buigen, zou hij met een ijzeren staf hoeden (d.w.z. stukslaan) (Psalm 2:9; cf. Openbaring 2:26-27; 19:15). Met degenen die zich aan hem overgeven zou hij een eeuwig verbond van vrede sluiten, hun énie Herder zijn, hen heiligen en zijn heilgdom voor eeuwig te midden van hen stellen (Ezechiël 37:24-28; cf. Matteüs 26:28; Johannes 10:11-16; 17:17; Efeziërs 2:19-22). De "Spruit van David" zou "de tempel van de HERE bouwen" (Zacharia 6:11-12; cf. Matteüs 16:18; 2 Korintiërs 6:16; Efeziërs 2:19-22). Hij zou de volken deze vrede verkondigen (Zacharia 9:9-10; cf. Romeinen 5:1-2; Efeziërs 2:14-18). De "Spruit van David" zou als koning regeren en recht en gerechtigheid doen in het land (Jeremia 23:5; 33:15; cf. Handelingen 10:34-43). In zijn dagen zou Juda verlost worden en Jeruzalem veilig wonen (Jeremia 23:6; 33:16; cf. Lucas 1:68-70; 19:10; 21:20-24). In de tijd ná de hogepriester Jozua zou deze Spruit komen en God zou "op één dag de ongerechtigheid van het land wegdoen" (Zacharia 3:8-9; cf. Matteüs 1:21; Johannes 19:30; Romeinen 11:26b-27; Handelingen 13:38-39).

vi) De Davidische Koning is Jezus Christus. "Jezus Christus is de zoon van David, de zoon van Abraham" (Matteüs 1:1). Hij is "de leeuw uit de stam van Juda, de wortel van David" (Openbaring 5:5). Hij is "de Koning der koningen en de Heer der heren" (Openbaring 17:14; 19:16), "de overste van de koningen der aarde" (Openbaring 1:5).

c. Conclusie.

Terwijl de directe heerschappij van God (de theocratie) in het Oude Testament beperkt bleef tot het natuurlijke volk van Israël, breidde de heerschappij van God (het koninkrijk van God) zich uit tot alle natuurlijke volken door de Messias-Koning, Jezus Christus. Terwijl Gods volk in het Oude Testament d.m.v. haar goddelijke instellingen als profeten, priesters en koningen, een theocratie (een theocratische staat) was, zijn geen van de moderne volken een theocratie, maar is het koningschap of koninkrijk van God nu d.m.v. Jezus Christus, de Profeet, de Hogepriester en de Koning, aanwezig in de harten en levens van al zijn mensen (Lucas 17:20-21) in alle volken van de wereld en in alle gemeenten op aarde (Matteüs 16:18-19). Het koninkrijk van God, met Jezus Christus als de Koning, breidt zich vanaf de eerste komst van Jezus Christus uit naar alle volken op de hele aarde (gelijkenissen van het onkruid tussen het graan, het mosterdzaadje en de zuurdesem Matteüs 13:24-43) totdat het voltooid is in het nieuwe Jeruzalem op de nieuwe aarde (1 Korintiërs 15:24-25; Openbaring 11:17-18; 19:6). In het koninkrijk van God is er geen onderscheid meer tussen Jood en Griek (Romeinen 10:12; 11:16-24; Galaten 3:28) en zijn gelovigen uit de natuurlijke heidense volken op gelijke voet met de gelovigen uit het natuurlijke volk van Israël mede-erfgenamen van alle beloften, die God in het Oude Testament en het Nieuwe Testament aan zijn éne en énie volk gemaakt heeft (2 Korintiërs 1:20; Efeziërs 3:3-6).

5. De beloften in het Oude Testament zijn profetieën, die hun vervulling in het Nieuwe Testament vinden.

In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament worden alle beloften in het Oude Testament in Jezus Christus vervuld (2 Korintiërs 1:20)! Vele van Gods beloften in het Oude Testament zijn schijnbaar alleen aan het volk Israël gemaakt, maar in het

licht van de openbaring in het Nieuwe Testament zijn zij bedoeld voor GELOVIGEN uit alle natuurlijke volken (inclusief de GELOVIGEN uit het natuurlijke volk van Israël)!

a. Het volk van Israël in het Oude Testament had de Godgegeven taak om tot de andere volken te getuigen.

Er is een debat tussen de afgoden van de heidenen (die door de mond van hun vereerders spreken) en de HERE (die door de mond van zijn profeten spreekt). De afgoden kunnen geen 'getuigen' vinden, die zouden kunnen getuigen dat de afgoden voorheen dingen voorspeld hadden, die later uitkwamen. Maar de HERE heeft zijn volk Israël als knecht met de taak te getuigen, dus als zijn 'getuigen' dat hij voorheen dingen voorgezegt had, die later in vervulling zijn gegaan! Het ambt van Israël was om *tegenover de andere volken te getuigen* dat de HERE de énie God en énie Verlosser is. De taak van Israël was om *tegenover de andere volken te getuigen* over Gods woorden en daden in de geschiedenis, waardoor zij zelf ook de HERE als de énie God en énie Verlosser hebben leren kennen (Jesaja 43:9-13).

b. De Messiaanse profetieën in het Oude Testament zijn wel aan Israël gemaakt, maar zijn bedoeld voor de hele mensheid.

i) In de openbaring in het Oude Testament profeteerde de profeten van het Oude Testament reeds dat de heerlijkheid des HEREN zich zou openbaren aan *al het levende tezamen* (Jesaja 40:5; cf. Lucas 3:6 "alle vlees zou het heil Gods zien").

De taak van de komende Messias in het kort staat als profetie in Jesaja 42:1-7 en Jesaja 61:1-2.

De Messias zou "de knecht des HEREN zijn" (Jesaja 42:1; cf. Marcus 10:45). Hij zou door God uitverkoren zijn en God zou in hem een welbehagen hebben (Jesaja 42:1; Matteüs 3:17; 17:5). God zou zijn Geest op hem leggen (Jesaja 42:1; Matteüs 12:18b). Hij zou Gods 'recht' *aan alle volken op aarde* brengen (Jesaja 42:1; cf. Matteüs 12:18c; 24:14). Hij zou niet schreeuwen, noch zijn stem verheffen. Hij zou het geknakte riet niet verbreken en de kwijnende vlaspit niet uitdoven (Jesaja 42:2-3; Matteüs 12:18-19). Op zijn wetsonderricht zouden *de kustlanden (d.w.z., de andere volken)* wachten (Jesaja 42:4; op zijn naam zullen de heidenen hopen, Matteüs 12:21). De HERE heeft de Messias gesteld tot een verbond voor Gods volk en tot *een licht der natiën* (Jesaja 42:6; Lucas 2:32; Handelingen 13:47; 26:23). De Messias zou blinde ogen openen (Jesaja 42:7; Matteüs 11:5) en gevangenen uit de kerker van duisternis leiden (Jesaja 42:7; Lucas 4:19). De HERE stelt de Messias tot *een licht der volken*, opdat *zijn heil reike tot het einde der aarde* (Jesaja 49:6; Handelingen 13:47-48). De Geest van de HERE zou op de Messias zijn (Jesaja 61:1; cf. Johannes 1:33) en de HERE zou hem zenden (Jesaja 61:1; cf. Johannes 5:23). Hij zou een blijde boodschap brengen aan ootmoedigen, gebrokenen van hart verbinden, voor gevangenen vrijlating uitroepen, voor gebondenen opening der gevangenis uitroepen, een jaar van het welbehagen des HEREN en een dag der wrake van onze God uitroepen en de treurende troosten (Jesaja 61:1-2; Lucas 4:18-19).

ii) *In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* kwam Jezus Christus (de Messias) niet alleen voor mensen in Israël, maar ook voor mensen in alle volken (cf. Matteüs 10:5-7 werd uitgesproken vóór zijn dood en opstanding en Matteüs 28:18-20 werd uitgesproken ná zijn dood en opstanding; cf. Romeinen 1:16, "eerst voor de Jood, maar ook voor de Griek"; cf. Handelingen 13:38-49; cf. Efeziërs 1:9-10). Bij zijn geboorte verkondigden de engelen dat hij vrede zou brengen *voor alle mensen op aarde in wie God een welbehagen heeft* (Lucas 2:14). Johannes de Doper verkondigde dat *alle vlees Gods heil zou zien* (Lucas 3:6). En Jezus Christus zelf leerde zijn discipelen dat alles wat over hem geschreven staat in de wet van Mozes en de profeten en de psalmen vervuld moest worden (Lucas 24:26-27; 44-46)! Daarom gaf hij aan zijn apostelen de grote opdracht om *al de volken* tot zijn discipelen te maken (Matteüs 28:19)!

c. De meeste beloften in het Oude Testament zijn wel aan Gods volk in het Oude Testament gemaakt, maar zij zijn bedoeld voor Gods volk in het Nieuwe Testament, dat uit gelovigen uit alle volken bestaat.

i) Vóórdat Israël als volk bestond, maakte God reeds een belofte aan Abraham dat hij de vader van *een menigte van volken* zou worden (Genesis 17:4-6). *In het licht van de openbaring in het*

Nieuwe Testament zou Abraham de vader worden van zowel besneden gelovigen uit het volk van Israël als *onbesneden gelovigen uit alle volken* en zodoende zou Abraham *de erfgenaam van de WERELD* worden (Romeinen 4:11-13).

ii) *In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament*, zijn alle beloften die God gemaakt heeft: "JA" IN CHRISTUS (2 Korintiërs 1:20)! *Alle beloften, die God aan gelovige Israël gemaakt heeft, zijn bedoeld voor alle mensen die in Christus geloven in alle volken op aarde. Dit betekent dat de beloften in het Oude Testament NIET voor ongelovige Joden gelden, maar WEL voor gelovige niet-Joden gelden! Dit inzicht komt pas met de openbaring in het Nieuwe Testament (Efeziërs 3:2-6)! Zelfs ná zijn dood en opstanding en zijn grote opdracht om alle volken tot zijn discipelen te maken, duurde het nog een paar jaar voordat zelfs zijn eigen discipelen dit goed begrepen! Lees Handelingen 10:1 – 11:18; 15:1-29. Gods beloften aan Israël waren voorwaardelijk en dus niet bedoeld voor het natuurlijke volk van Israël ("Israël naar het vlees", 1 Korintiërs 10:18; Romeinen 9:6a), maar voor het geestelijke volk van God dat uit gelovigen bestaat ("Israël naar de Geest", "het Israël van God", Galaten 6:16; Romeinen 9:6b)! Alle beloften, die God in het Oude Testament aan zijn volk gemaakt heeft, d.w.z., aan alle gelovigen in het natuurlijke volk van Israël gemaakt heeft, zijn ook "Ja" voor alle gelovigen in al de andere natuurlijke volken. Dus, Gods beloften in het Oude Testament en het Nieuwe Testament zijn NIET voor ongelovigen, maar WEL voor alle gelovigen in de geschiedenis, hetzij oorspronkelijk Joden, hetzij oorspronkelijk niet-Joden (heidenen)!*

d. De profetieën in het Oude Testament werden gecommuniceerd in uitdrukkingen, die Gods volk in het Oude Testament konden verstaan.

God sprak tot Israël in termen die Israël kon verstaan. In hun profetieën en beschrijvingen van de Messias, zijn eerste komst, zijn leven, zijn ambten, zijn koninkrijk en zijn tweede komst, maakten de profeten van het Oude Testament gebruik van begrippen, uitdrukkingen, vergelijkingen en beelden, die reeds lang vóór Israël bestonden, als 'een tempel', 'altaar', 'priesterschap', 'offeranden', 'besnijdenis', enz. En zij beschreven de toekomstige heerlijkheid van de Messias en zijn koninkrijk ook op de enige manier, waarop Gods volk in het Oude Testament het zou kunnen begrijpen, namelijk, in begrippen, uitdrukkingen, vergelijkingen en beelden met betrekking tot "het land van Israël", "het volk van Israël" en "de instellingen als tempel, priesterschap, koningschap, enz. van Israël" (het boek Ezechiël).

Wat het Oude Testament openbaarde met betrekking tot Israël en haar toekomst, openbaarde het Nieuwe Testament met betrekking tot de wereldwijde Gemeente (Kerk) en haar toekomst! De beelden, begrippen of uitdrukkingen in het Oude Testament zijn 'schaduw' die vooruitwijzen naar 'de werkelijkheden' in het Nieuwe Testament (Kolossenzen 2:17; Hebreëen 8:5; 10:1). Bijvoorbeeld, 'de dieren offeranden' wijzen naar 'het zoenoffer van Christus aan het kruis' (het boek Hebreëen), 'de tempel' wijst naar 'de Gemeente als Gods tempel' (2 Korintiërs 6:16), 'de stad Jeruzalem' wijst naar de toekomstige werkelijkheid, het hemelse Jeruzalem en het nieuwe Jeruzalem (Jesaja 54:1,12; Galaten 4:24-27; Openbaring 21:18-21), 'koning David' wijst naar 'Christus als de Koning der koningen' (Openbaring 1:5; 17:14; 19:16), 'de heerschappij van de koningen van Israël over het land' wijst naar 'de heerschappij van Christus over de hele wereld' (Matteüs 28:18; Efeziërs 1:9-10,20-23), en 'het land van Israël en haar toekomstige vruchtbaarheid' wijst naar 'de hele nieuwe aarde en haar toekomstige vruchtbaarheid' (Jesaja 65:17-19; cf. Openbaring hfst. 21-22).

e. De profeten van het Oude Testament spraken onder inspiratie van de Geest van Jezus Christus.

Wat de profeten in het Oude Testament en Gods volk in het Oude Testament en zelfs de engelen NIET wisten, werd pas geopenbaard in de openbaring in het Nieuwe Testament door Jezus Christus en zijn apostelen (Efeziërs 3:2-6). De profeten van het Oude Testament hebben geprofeteerd over de dood en opstanding van Christus en de gevolgen hiervan, namelijk, de genade die leidt tot zaligheid voor mensen die geloven uit alle volken. De profeten van het Oude Testament hebben gezocht, gevorst en gespeurd naar de tijd en omstandigheden, waarover *de Geest van Christus in hen* doelde. Maar aan hen werd alleen geopenbaard dat zij niet zichzelf dienden, maar *Gods toekomstige*

volk in het Nieuwe Testament dienden met de dingen waarover zij in de openbaring in het Oude Testament spraken en die in de openbaring in het Nieuwe Testament door de apostelen verkondigd werden (1 Petrus 1:10-12)!

f. De openbaring in het Nieuwe Testament spreekt alleen over één 'volk van God'.

Het gaat in de bijbel niet om twee 'volken van God' (Israël en de Gemeente), maar om één volk van God dat bestaat uit gelovigen uit het natuurlijke volk van Israël en gelovigen uit alle heidense volken van de wereld! Het gaat in de bijbel om *één wijngaard* (Matteüs 21:41-43), *één kudde* (Johannes 10:16), *één weg tot de Vader* (Johannes 14:6); *één Heer* (Handelingen 10:34-36), *één wortel van een olijfbom* (Romeinen 11:16-24), *één lichaam* (Romeinen 12:5; 1 Korintiërs 12:12-13), *één fundament* (1 Korintiërs 3:11), *één volk* (2 Korintiërs 6:16; 1 Petrus 2:9-10), *één man waaraan de éne bruid verbonden wordt* (2 Korintiërs 11:2), *één evangelie* (Galaten 1:8), *één (volk) in Christus* dat bestaat uit mensen die voorheen Joden of niet-Joden (Grieken) waren (Galaten 3:28), *één Hoofd* (Efeziërs 1:9-10,22), *één nieuwe mens* geschapen uit mensen die voorheen Joden of heidenen waren (Efeziërs 2:14-15), *één Geest* door wie voorheen Joden en voorheen heidenen nu toegang tot God de Vader hebben (Efeziërs 2:18), *één huis, één tempel, één woonstede Gods* (Efeziërs 2:19-22), *één erfenis* (Efeziërs 3:6), *één God* (cf. Romeinen 3:29-30), *één Here, één Geest, één geloof, één hoop, één doop* (Efeziërs 4:4-6), *één Middelaar tussen God en mensen* (1 Timoteüs 2:5), *één offerande die de heiligen volmaakt* (Hebreëen 10:14), *één wetgever en rechter* (Jakobus 4:12) en uiteindelijk *één nieuw Jeruzalem of één bruid* als Gods volk op de *één nieuwe aarde* (Openbaring 21:1-3,9-10).

En gelovigen uit alle natuurlijke volken, inclusief natuurlijke Israël, moeten alles doen om "de éénheid des Geestes te bewaren" (Johannes 17:20-23; Efeziërs 4:3).

D. DE PROFETIEËN IN HET OUDE TESTAMENT HEBBEN DIKWILS EEN VOORWAARDELIJKE AARD.

Sommige profetieën in het Oude Testament zijn onvoorwaardelijk, maar de meeste profetieën in het Oude Testament zijn voorwaardelijk. Daarom moet bij de uitleg van de profetieën in het Oude Testament, het voorwaardelijke karakter van de profetie in rekening gebracht worden.

a. Onvoorwaardelijke profetieën.

In het Oude Testament waren vooral de Messiaanse profetieën onvoorwaardelijk (b.v. Jesaja 9:6-7). Maar het ontvangen van de weldaden, die de Messias zou brengen, waren voorwaardelijk (b.v. Jesaja 28:16 in Griekse vertaling; cf. Romeinen 9:33).

b. Voorwaardelijke profetieën.

De meeste profetieën in het Oude Testament waren echter voorwaardelijk. In het Oude Testament maakte God beloften aan Israël met betrekking tot een toekomstige terugkeer naar het land en een toekomstig herstel van het land en volk. Maar deze profetieën waren altijd voorwaardelijk. *Zij zouden alleen vervuld worden wanneer Israël de HERE (Hebreeuws: JahWeh) en zijn verbond trouw bleven, d.w.z. wanneer zij de HERE bleven vrezen (geloven) en de geboden van de HERE bleven gehoorzamen. Deze voorwaarden waren of duidelijk gesteld of stilzwijgend inbegrepen.* Het volk Israël werd bij herhaling gewaarschuwd dat afval van de HERE zou leiden tot *het schrappen, opheffen, intrekken of annuleren van Gods beloften!* De profeten dreigden dat ontrouw aan God en zijn verbond zou leiden tot *het verbeuren of verlies van Gods beloften!* De profetieën waren niet uitsluitend beloften van zegeningen, maar tegelijk dreigementen van oordeel en vervloeking (cf. Deuteronomium hoofdstukken 28-29; Deuteronomium 28:58-65; cf. Jeremia 18:1-17; Ezechiël 33:1-20)! Profetie in Israël was niet alleen maar over de toekomstige glorie, maar ook over het toekomstige oordeel.

1. De 'altoosdurende' inzetten en bezittingen van Israël hadden toch een definitief einde.

De belofte aangaande *het land van Israël* als "een eeuwige of altoosdurende bezitting" was *voorwaardelijk*.

a. Gods belofte vóór en ná de Exodus (1447 v.C.)

i) Vóór de Exodus. Een schijnbaar onvoorwaardelijke belofte met betrekking tot het land was toch voorwaardelijk.

De belofte (Genesis 15:18; 17:7-8).

God maakte "een eeuwig verbond" met Abraham en zijn zaad en beloofde het land Kanaän aan hen als "een eeuwige of altoosdurende bezitting" (Genesis 17:7-8). Maar de uitdrukking 'eeuwig' of 'altoosdurend' (*Hebreeuws: olam*) werd ook bij andere zaken in een meer begrensde betekenis gebruikt (het Pascha, Exodus 12:14; cf. 1 Korintiërs 5:6-8; de Sabbat, Exodus 31:12-17; cf. Marcus 2:23 – 3:6; het priesterambt, Exodus 29:9; cf. Hebreëen 7:23-28; de koninklijke troon van David, 2 Samuël 7:13,16,24; cf. Johannes 18:36-37). Ook moderne uitdrukkingen in koopakten (bewijs van eigendom) verlenen aan de koper 'altoosdurend' of 'levenslang' (dus niet 'eeuwig') gebruik van het land, d.w.z., voor zo lang de koper verkiest het land te bezitten of totdat de voorwaarden of omstandigheden wijzigen. Bij de Exodus gaf God aan de Israëlieten een schijnbare onvoorwaardelijke belofte (Exodus 3:8), dat later voorwaardelijk bleek te zijn (Numeri 14:29-35). Het woord 'eeuwig' is alleen letterlijk 'eeuwig' wanneer ook aan de voorwaarden voldaan zijn!

ii) Ná de Exodus. De belofte met betrekking tot het land werd één maal vervuld, maar gaat later weer verloren.

De vervulling (Jozua 21:43,45; 23:14-16; 1 Koningen 4:21)!

Het verlies. Door de ongehoorzaamheid en afgoderij van Israël ging het volk en het land later weer verloren (Jesaja 50:1). De profeet profeteerde dat het land en de steden verwoest zouden worden totdat er geen inwoner meer was (Jesaja 1:7-8; 6:11; 10:23). Alleen een 'rest' zou zich in de toekomst tot de **HERE bekeren** (Jesaja 10:20-23).

b. Gods belofte vóór en ná de ballingschap (586 v.C.)

i) Vóór de ballingschap. De voorwaardelijke belofte met betrekking tot het land werd een tweede keer gemaakt. De belofte (Hosea 1:10-12; Jesaja 11:11-16; cf. Romeinen 9:24-26; 1 Petrus 2:9-10).

In zijn barmhartigheid gaf God aan een latere generatie in Israël een tweede kans. *Als Israël zich zou bekeren en God zou gehoorzamen*, zou God een keer in hun lot brengen, hen uit de ballingschap bevrijden en terugbrengen naar het land Israël. Dan zou het land weer herbouwd en bewoond worden.

Maar de profetieën van de profeten van het Oude Testament gingen veel verder dan alleen maar een herstel van het land en volk van Israël ná de ballingschap. *De profetieën van de profeten van het Oude Testament voor de ballingschap hebben een veel verder strekkende, hogere, geestelijke, en toch werkelijke realiteit dan de verlossing van Israël uit de ballingschap*. Hun profetieën wijzen vooruit naar de verlossing van GODS VOLK uit de ballingschap én uit de zonden!

ii) Ná de ballingschap. De belofte met betrekking tot het land werd een tweede maal vervuld, maar gaat later een tweede keer verloren.

De vervulling. De verlossing van Gods (theocratische) volk heeft een voorlopig begin bij de terugkeer uit de ballingschap. God verloor zijn volk van hun overheersers tijdens de ballingschap. Gods volk bestond toen uit hoofdzakelijk Israëlieten, die zich tot de HERE bekeerden, maar ook uit niet-Joden, die zich bij Israël aansloten (Jesaja 56:3-8). Alleen een 'rest' bekeerde zich tot de HERE (Jesaja 1:8-9; 4:2; 6:13; 9:20-23; 27:12-13; 28:5; 37:4,31-32; Jeremia 23:3; Joël 2:32) en zij keerden uit alle landen, waarheen zij als ballingen weggevoerd werden, terug naar het land Israël (Ezra 1:1-5; 2:1-2,64-67). De tempel werd herbouwd en de tempeldienst werd hervat (Ezra 6:14-18).

Het verlies. Door verwerping van de Messias (Johannes 1:11-12), ging het nationale bestaan van het theocratische volk van Israël en het land Israël later een tweede keer verloren. Het koninkrijk van God werd gegeven aan "een volk, dat de vruchten daarvan opbrengt" (Matteüs 8:11-12; 21:41-44), d.w.z., aan gelovigen in de Messias, Jezus Christus. De theocratie van het Oude Testament zette zich voort en breide zich uit over de hele aarde in het koninkrijk van God van het Nieuwe Testament.

Jezus voorspelde dat het land Israël en de stad Jeruzalem en de tempel verwoest zouden worden (Johannes 2:19-22; Matteüs 24:1-3,15-20; Lucas 21:20-24). Jeruzalem en de tempel werden inderdaad in 70 n.C. door de Romeinen verwoest. En de fysieke tempel werd niet meer herbouwd. De fysieke tempel had geen betekenis meer, want Gods geestelijke tempel was daarvoor in de plaats gekomen (Matteüs 27:51; Handelingen 7:48-49; 17:24-25;

2 Korintiërs 6:16; Efeziërs 2:22; 1 Petrus 2:4-6). Alle gelovigen in Jezus Christus uit alle volken in de wereld zijn één uitverkoren volk van God geworden (1 Petrus 2:9-10; Openbaring 5:9-10). En de hele aarde i.p.v. alleen het land van Israël zou de uiteindelijke erfenis van de gelovigen zijn (Romeinen 4:13).

c. Vóór en ná de eerste komst van Jezus Christus.

i) Vóór de eerste komst van Jezus Christus. De belofte met betrekking tot de geestelijke verlossing werd door de profeten van het Oude Testament gemaakt. Zij profeteerden en beloofden de komst van de Messias, die zijn volk van zonde zou verlossen (Jesaja 52:13 – 53:12), de uitstorting van de heilige Geest (Ezechiël 39:29; Joël 2:28-29) en de uitbreiding van Gods volk naar de heidenvolken (Jesaja 42:6; 49:6; cf. Handelingen 13:47-48).

ii) Ná de eerste komst van Jezus Christus. Het begin van de vervulling. De verlossing van Gods (geestelijke) volk *began definitief* bij de eerste komst van Jezus Christus (de Messias). God begon zijn volk te verlossen van hun zonden (Matteüs 1:21). Gods volk bestaat dan uit de discipelen van Jezus Christus onder de Joden, half-Joden (Samaritanen) en niet-Joden (heidenen). De verlossing van God breidde zich uit over de hele aarde (Johannes 3:16; Handelingen 1:8; Matteüs 24:14).

Het einde van de vervulling. De verlossing van Gods (geestelijke) volk krijgt *zijn finale vervulling* bij de tweede komst van Jezus Christus (de Messias). Dan zal God de verlossing van zijn volk voltooien door hen finaal van de fysieke dood (Filippenzen 3:21), van de tegenwoordigheid van zonde (1 Korintiërs 15:56-57), van de onvolmaakte aarde (Romeinen 8:19-21; 2 Petrus 3:10-13) en van de duivel te verlossen (Openbaring 20:10). Gods volk bestaat dan uit alle gelovigen in Jezus Christus uit alle volken in de wereld en uit alle eeuwen van de menselijke geschiedenis. Dan komt de nieuwe aarde tot stand!

iii) De moderne staat van Israël. De stichting van de Staat van Israël in 1948 kan niet beschouwd worden als een vervulling van enige profetie in de bijbel, omdat het NIET hetzelfde 'Israël' van het Oude Testament is of ooit meer kan zijn! De politieke staat van Israël heeft niets te maken met het 'Israël' waarover de bijbel spreekt.

- Enerzijds is de staat van Israël *niet gegrond op Gods verbond*, is het *niet een theocratie* en *verwerpt het Christus als de Messias-Koning* (cf. Lucas 10:16; Johannes 5:23; 1 Johannes 2:23)!

- Anderzijds kan de staat van Israël niet het bijbelse 'Israël' ooit meer zijn, *omdat het bijbelse 'Israël' haar oudtestamentische bedoeling als voorbereiding en schaduw reeds vervuld heeft* (Johannes 4:22; Kolossenzen 2:17) *en omdat het bijbelse Israël met al haar instellingen reeds in een veel verder strekkende, hoger en geestelijke werkelijkheid bestaat*, namelijk, in de Gemeente van het Nieuwe Testament. De instellingen van het bijbelse Israël waren de theocratie, de profeten, priesters en koningen, de tempel en tempelofferanden, de fysieke besnijdenis, enz. De veel verder strekkende, hoger en geestelijke werkelijkheid is *het koninkrijk van God i.p.v. de theocratie, *alle christenen, die een profetische, priesterlijke en koninklijke taak hebben i.p.v. een paar oudtestamentische mensen die profeten, priesters en koningen waren, *alle christenen, die samen Gods geestelijke tempel zijn i.p.v. een stenen gebouw in Jeruzalem, *Christus, die éénmaal voor de zonden als zoenoffer gestorven is i.p.v. alle dierenofferanden, die elke dag gebracht moesten worden, *en de geestelijke besnijdenis van het hart i.p.v. de fysieke besnijdenis van het lichaam.

Gods volk of de Gemeente van het Nieuwe Testament bestaat nu uit gelovigen in de Messias (Jezus Christus) vanuit het natuurlijke volk van Israël en vanuit alle natuurlijke heidense volken (cf. Matteüs 21:41-43; Johannes 4:21-24; Handelingen 11:18; 15:8-11; Romeinen 2:28-29; 9:6,25-26; 10:12-13; 11:30-32; 2 Korintiërs 6:16; Galaten 3:26-29; 4:7,24-27; 6:14-16; Efeziërs 1:5; 2:11-22; 3:2-6; Hebreëen 8:10-13; Jakobus 1:1; 1 Petrus 1:1-2,10; 2:9-10; Openbaring 1:6)!

d. Conclusie.

De beloften dat het volk van Israël "het eeuwige of altoosdurende volk" van God zou zijn (cf. Genesis 17:7) en het land van Israël "het eeuwige of altoosdurend bezit" van Israël zou zijn (cf. Genesis 17:8) *gaan uiteindelijk in een veel verder strekkende, hogere en geestelijke zin (werkelijkheid) pas volledig in vervulling bij de tweede komst van Jezus Christus*. Dan pas is het volle getal van

Gods uitverkorenen uit alle volken binnengekomen en is 'Gods volk' voltallig (cf. Romeinen 11:12,25-26, 'de volheid'). Dan pas wordt niet alleen het land van Israël, maar ook *de gehele aarde vernieuwd* (Romeinen 8:19-21) en wordt de hele wereld de erfenis van alle gelovigen (Romeinen 4:13). Dan pas komt 'het eeuwige verbond' (Genesis 17:7) tot volledige vervulling en zal God te midden van zijn volk (bestaande uit gelovigen uit alle volken – daarom het meervoud 'volken') wonen op de hele nieuwe aarde (Openbaring 21:1-3).

2. God waarschuwde dat hij zijn beloften in heroverweging zou nemen.

a. God zou het goede van zijn belofte in heroverweging nemen (Jeremia 18:1-12; cf. Ezechiël 18:1-32).

i) Het voorwaardelijke karakter van de profetie. God is absoluut soeverein en heeft volkomen vrijmacht over zijn beschikkingen (besluiten, plannen, cf. Jesaja 14:24,27; cf. Romeinen 9:19-24). In zijn soevereiniteit heeft God een verband gelegd tussen zijn eeuwige beschikkingen en de tijdelijke handelwijze van mensen. Jeremia 18 en Ezechiël 18 tonen *het voorwaardelijke karakter van de profetie. De heilstoezeggingen en oordeelsbedreigingen hebben niet zonder meer volstreekte geldigheid, maar zij worden gegeven onder de voorwaarde dat degenen tot wie ze worden gericht niet van houding en gedrag veranderen. Daarom kan een heilstoezegging door afkerigheid worden verbeurd en een oordeelsbedreiging door bekering worden afgewend. Wat Jeremia 18 profeteert met betrekking tot een volk, profeteert Ezechiël met betrekking tot een individu. Wanneer een bepaalde 'pot' niet is of wordt, zoals 'de pottenbakker' het wenst, dan maakt hij er wat anders van!*

ii) Israël wordt gewaarschuwd zich te bekeren. Evenals alle heidense volken, is het volk van Israël als "leem in de handen van de pottenbakker". Als het volk van Israël zich bekeert van haar boosheid, dan zou God "berouw hebben over" (d.w.z. uit erbarming van besluit of plan veranderen met betrekking tot) het kwaad dat hij gedacht had hen aan te doen. Maar als het volk van Israël doet wat kwaad is in Gods ogen door ongehoorzaam te blijven, dan zou God "berouw hebben over" (d.w.z. uit droefheid van besluit of plan veranderen met betrekking tot) het goede dat hij hen had toegezegd. Omdat de oordeelsbedreiging ook voorwaardelijk is, roept God iedere Israëliet op zich te bekeren van zijn boze weg en zijn handel en wandel te verbeteren (Jeremia 18:11b). Maar aangezien de afwijking van Israël ('naar het vlees') zo groot was en zij zo weinig aan Gods bedoeling beantwoordde, bleef er voor God niets anders over dan Israël weer te niet te maken (Jeremia 18:12-17; Romeinen 9:19-29; cf. het te niet maken van een gemeente, Openbaring 2:4-5).

*In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament heeft God een nieuwe 'pot' gemaakt – een nieuw 'volk' tot stand gebracht (cf. Matteüs 21:21-24; Efeziërs 2:11-22; 1 Petrus 2:9-10). Als volk heeft Israël het evangelie gehoord, maar als volk heeft Israël daarop niet gereageerd. Behalve 'het overblijfsel' van Israël, hebben ook vele heidenen (ook niet alle heidenen) wel op het evangelie gereageerd (Romeinen 10:17-21). Alle *gelovige* Joden en alle *gelovige* heidenen tezamen zijn GODS VOLK. Alle ware besnedenen van hart zijn GODS ISRAËL (Romeinen 2:28-29; Galaten 6:12-16; Filippenzen 3:3).*

b. God zou zijn koninkrijk wegnemen van Israël als natuurlijk of nationaal volk.

De gelijkenis van de onrechtvaardige pachters (Matteüs 21:33-46) geeft onderricht aangaande 'de boodschappers van Gods koninkrijk' (de profeten) en hoe het volk van Israël daarop gereageerd had. Het kernpunt van deze gelijkenis is dat, "ten spijt van de meest onredelijke afkerigheid van het natuurlijke volk van Israël tegen Gods onbegrijpelijke liefde voor Israël, uitgedrukt in zijn geliefde Zoon, Jezus Christus, zou Jezus Christus uiteindelijk triomferen over zijn tegenstanders en het koninkrijk van God vestigen, zoals voorspeld in Psalm 118:22-23." Het koninkrijk van God met al haar voorrechten zou van het natuurlijke en nationale volk van Israël weggenomen worden en gegeven worden aan een volk dat de vruchten daarvan zou dragen (Matteüs 21:42-44).

Tijdens de eerste komst van Jezus Christus heeft Israël, als nationaal volk, de Messias, Jezus Christus, verworpen (cf. Matteüs 10:40; Lucas 10:16; Johannes 1:11). Daarom verwierp God hen. De ongelovigen in het natuurlijke volk van Israël zijn 'niet mijn

volk' (cf. Hosea 1:6,9). Terwijl God het nationale volk van Israël (Israël naar het vlees, Romeinen 9:6a) verstootte, verstootte hij niet 'zijn volk Israël' (Israël naar de Geest, Romeinen 9:6b). De profetie in het Oude Testament met betrekking tot de toekomstige "kinderen van de levende God" en het toekomstige "volk van God" slaat in het licht van de openbaring in het Oude Testament op *de gelovigen in het natuurlijke volk van Israël* (Hosea 1:10; 2:22), maar in het licht van de openbaring (vervulling) in het Nieuwe Testament op *alle gelovigen in alle natuurlijke volken in de wereld* (Romeinen 9:25-26)! God verstootte en verharde het ongelovige Israël en brak het weg van de wortel (Romeinen 11:19-21), maar laat nog steeds *een overblijfsel* uit elke generatie uit het natuurlijke volk van Israël naar de verkiezing der genade (Romeinen 11:4-6). Terwijl de kinderen van Israël (het nationale volk van Israël) buiten het koninkrijk van God geworpen zouden worden, zouden vele heidenen van het oosten tot het westen zich aansluiten bij het koninkrijk van God (Matteüs 8:11-12; 21:41-44; cf. Handelingen 13:44-49).

3. God beloofde dat hij zijn dreigementen in heroverweging zou nemen.

a. De goddeloze Israëlieten, die zich bekeren, zouden niet sterven (Ezechiël 33:12-20).

Door de profeet Ezechiël maakte God 'een schijnbaar onvoorwaardelijk dreigement', "De goddeloze zal zeker sterven ... zijn gerechtigheid zal hem niet redden" (Ezechiël 33:8,12a). Ook dit bijbelgedeelte toont *het voorwaardelijke karakter van de profetie*. Wanneer God tot de goddeloze zegt dat hij zeker zou sterven, maar hij bekeert zich en handelt naar recht en gerechtigheid, dan zou hij zeker leven (Ezechiël 33:14-16). Maar het volk van Israël reageerde op dit profetische woord met ongelooft en verontwaardiging, omdat het dacht dat het zonder meer het uitverkoren volk van God was en dat God nooit zijn belofte zou verbreken, zelfs wanneer het volk van Israël onrecht deed (Ezechiël 33:17-20)!

b. De goddeloze heidenen, die zich bekeren, zouden niet sterven (Jona 3:4-4:2).

Door de profeet Jona maakte God 'een schijnbaar onvoorwaardelijk dreigement', "Nog veertig dagen en Ninevé wordt ondersteboven gekeerd" (Jona 3:4). Maar ook de inwoners van Ninevé bekeerden zich in zak en as. God had 'berouw' over het kwaad dat hij bedreigd had hun te zullen aandoen. Uit erbarming veranderde hij van besluit of plan en keerde hen toen niet meer ondersteboven (Jona 3:5-10).

Maar de profeet Jona reageerde op Gods erbarming met misnoegen en toorn, omdat ook hij dacht dat Gods profetische woord eigelijk onvoorwaardelijk had moeten zijn (Jona 4:1-2).

Conclusie. De bovengenoemde voorbeelden tonen voldoende aan dat Gods beloften en dreigementen in de bijbel voorwaardelijk zijn en dat hij geen enkele belofte zou vervullen aan een ongehoorzaam en rebels volk. God is soeverein en staat onder geen enkele verplichting om welke belofte dan ook te vervullen aan een ongehoorzaam Israël of aan een ongehoorzame 'christen'.

Alle beloften, die God in het Oude Testament aan Israël gegeven heeft zijn:

- i) óf verbeurd door ongehoorzaamheid (Jeremia 18:10),*
- ii) óf aan anderen gegeven die de vruchten daarvan dragen (Matteüs 21:41-44; 2 Korintiërs 1:20),*
- iii) óf al vervuld (Lucas 24:44-45, enz.),*
- iv) óf hebben een veel verdere strekking en worden in een hogere zin vervuld (voorbeelden; Jesaja 7:14; 60:17-22).*

E. DE UITLEG VAN DE PROFETIEËN IN HET OUDE TESTAMENT.

Onder christenen bestaat verschil van mening over welke profetieën op een letterlijke wijze en welke profetieën op een niet-letterlijke wijze uitgelegd moeten worden. *Daarom moeten alle profetieën in het Oude Testament in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden! Uit de openbaring in het Nieuwe Testament blijkt dat de profetieën in het Oude Testament niet noodwendig letterlijk uitgelegd moeten worden, maar wel uitgelegd moeten worden in het licht van de hele openbaring in*

het Nieuwe Testament, dat zowel de vervullingen van profetieën in het Oude Testament als een duidelijk onderricht over het land, volk en instellingen in het Oude Testament bevat.

1. De profetieën in het Oude Testament moeten in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden.

a. De openbaring in het Nieuwe Testament leert duidelijk het volgende over de openbaring in het Oude Testament:

- i) De openbaring in het Oude Testament was als het ware nog *een bedekte openbaring*, die de openbaring in het Nieuwe Testament nodig heeft om begrepen te worden. De openbaring in het Oude Testament kan alleen door wedergeboren christenen goed begrepen worden (2 Korintiërs 3:14-16).
- ii) De instellingen en sommige personen in het Oude Testament waren *een afbeelding, zinnebeeld of schaduw van de werkelijkheden* die in Jezus Christus zouden komen (Kolossenzen 2:17; Hebreëen 8:5-6; 9:8-10; 10:1).
- iii) Het Oude Testament was *het oude of eerste verbond* en werd bij de eerste komst van Jezus Christus verplaatst door het nieuwe of tweede verbond (Hebreëen 8:7-13).

b. De openbaring in het Nieuwe Testament openbaart duidelijk hoe God over het natuurlijke volk en mensen van Israël denkt ná de dood en opstanding van Jezus Christus.

- i) In Christus worden Joden en niet-Joden (heidenen) *op precies dezelfde wijze verlost*, namelijk uit genade door geloof alleen (Romeinen 1:16; 3:28-30; 4:16; 5:17-19; 10:12-13; 11:16-24; 1 Korintiërs 15:22).
- ii) In Christus is er dus *geen onderscheid meer* tussen Jood en Griek (Romeinen 10:12; Galaten 3:28; Kolossenzen 3:11).
- iii) In Christus zijn *alle beloften, die God in het Oude Testament gemaakt heeft* aan alle gelovigen in het volk van Israël, ook "Ja" voor alle gelovigen in de heidense volken (2 Korintiërs 1:20). Door het evangelie zijn de gelovige heidenen op volkomen gelijke voet met de gelovige Joden *mede-erfgenamen van Gods volk, medeleden van Gods volk en medegenoten van de belofte in de Messias* geworden (Efeziërs 3:6). Gelovige Joden en gelovige heidenen delen nu op volkomen gelijke voet met elkaar in alle beloften en profetieën met betrekking tot 'Gods volk'.
- iv) In Christus is er *enkel één volk van God* (2 Korintiërs 6:16; Galaten 3:26-29; 1 Petrus 2:4-10). Het volk van God in het Oude Testament wordt *niet vervangen* door het volk van God in het Nieuwe Testament, maar het volk van God in het Oude Testament wordt *voortgezet en uitgebreid* om gelovigen uit alle natuurlijke volken in de wereld te omvatten en *vindt haar uiteindelijke vervulling* in het volk van God in het Nieuwe Testament! Pas in het Nieuwe Testament komt 'Israël' (Gods volk) tot haar volle bestemming!
- v) In Christus is er *enkel één gemeenschappelijke toekomst* voor de gelovige Joden én gelovige heidenen (Romeinen 8:17-19, 29-39; 1 Korintiërs 15:50-53; Hebreëen 12:22-24, 28; Openbaring 21:12-14)!
- vi) Buiten Jezus Christus wordt het koninkrijk van God van de ongelovige Joden weggenomen (Matteüs 8:11-12; 21:41-44) en van de ongelovige heidenen weggenomen (Openbaring 2:4-5) en worden de ongelovige Joden en ongelovige heidenen uit het koninkrijk verwijderd (Matteüs 13:36-43; Romeinen 11:20-21). Buiten Christus is er enkel één gemeenschappelijke verdoemenis voor ongelovige Joden en ongelovige heidenen: namelijk, de buitenste duisternis (Matteüs 8:10-12; 22:1-14).

c. De openbaring in het Nieuwe Testament is een verdere ontvouwing van Gods openbaring in het Oude Testament.

Het is belangrijk te onthouden dat *de bijbel één boek is: één aaneensluitende, ontvouwende en voortschrijdende openbaring van Gods plan* van de schepping (Genesis) tot de herschepping (Openbaring). *Het hele Oude Testament*, met haar personen en ambten, gebeurtenissen en instellingen, wetten en ceremoniën, *is een profetie*, die pas in het Nieuwe Testament in vervulling gaat.

Het Oude Testament met haar instellingen en gebeurtenissen bevat *een directe en doelgerichte voorbereiding en voorafschaduwing van een veel verderstreckende, hogere, geestelijke, en toch werkelijke realiteit*. Het land van Israël, Sion, Jeruzalem, de tempel, de ceremoniën, de priesters, profeten en de

koningen zijn niet alleen historische werkelijkheden gedurende de oudtestamentische periode, maar in sommige gevallen ook 'beelden (typen)', 'voorbeelden' en 'schaduwen' van *de werkelijkheden die in Jezus Christus komen zouden gedurende de nieuwtestamentische periode* (Matteüs 5:17; Kolossenzen 2:17; Hebreëen 10:1). Daarom *moet het Oude Testament in het licht van het Nieuwe Testament uitgelegd worden en niet andersom!* Bij de uitleg van het Oude Testament moet rekening gehouden worden met de profetieën in het Oude Testament, die aantoonbaar in het Nieuwe Testament in vervulling zijn gegaan, hetzij op een letterlijke wijze, hetzij op een niet-letterlijke wijze. En er moet rekening gehouden worden met wat *in het Nieuwe Testament geleerd wordt* met betrekking tot Israël, Jeruzalem en de Joden. *De openbaring in het Nieuwe Testament is de sleutel tot de juiste uitleg van de openbaring in het Oude Testament!*

2. De profetieën in het Oude Testament moeten niet noodzakelijk letterlijk uitgelegd worden.

Het is ook belangrijk te onthouden dat de profetieën in het Oude en Nieuwe Testament gebruik maken van openbaringen *beschreven in figuurlijke of symbolische taal* en soms van symbolische handelingen. Alle figuurlijke of symbolische uitdrukkingen (metafoor, symbool, type) moeten volgens hun eigen regels voor uitleg uitgelegd worden. Hoewel de uitdrukkingen *figuratief of symbolisch* zijn, zijn de dingen die zij symboliseren niet letterlijk, maar wel *werkelijk*.

a. Sommige profetieën in het Oude Testament moeten zelfs in het licht van de openbaring in het Oude Testament niet letterlijk uitgelegd worden.

- i) De heilige berg (Jesaja 11:9; cf. Hebreëen 12:22-24) is niet letterlijk bedoeld – want het zou te klein zijn voor deze gebeurtenissen.
- ii) De terugkeer uit de ballingschap van zowel Juda als Israël (alle 12 stammen), de verdwijning van de oude vijandschap tussen hen en de plundering van hun oude vijanden, Edom, Moab en Ammon (Jesaja 11:11-16) zijn niet letterlijk bedoeld – want enkel een 'overblijfsel' zou terugkeren en sommige van deze volken bestonden tijdens de terugkeer letterlijk niet meer.
- iii) De heropbouw van Israël en Jeruzalem (Jesaja 54:11-12; 60:1-22; cf. Openbaring 21:11, 18-21, 23-26) is niet letterlijk bedoeld – want de heropbouw van Jeruzalem met edelstenen is duidelijk symbolische taal.

b. Sommige profetieën in het Oude Testament moeten in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament op een niet-letterlijke wijze uitgelegd worden.

Zie 'De Messiaanse profetieën' (Zie studie voor les 16).

- i) Het teken van Immanuel (Jesaja 7:14; Matteüs 1:22-23).
- ii) De zoon van de HERE uit Egypte geroepen (Hosea 11:1; Matteüs 2:15).
- iii) Het geweene en geklaag van Rachel (Jeremia 31:15-17; Matteüs 2:17-18).

3. De profetieën in het Oude Testament moeten niet noodzakelijk alleen beperkt tot Israël uitgelegd worden.

Vele uitspraken in de profetieën in het Oude Testament hebben een letterlijke betekenis, maar tevens een veel verderstreckende, niet-letterlijke, symbolische betekenis. De openbaringen in het Oude Testament en de openbaring in het Nieuwe Testament tonen aan dat deze uitspraken in de profetieën in het Oude Testament wijzen naar een vervulling op een hoger, geestelijk, maar toch werkelijk vlak.

a. De berg Sion.

De berg 'Sion' is al in het Oude Testament een symbool van *de mensen* in Israël die op God vertrouwen (Gods volk, Jesaja 49:14), of *het land* van Israël (Jesaja 51:3), of *de stad Jeruzalem* in Israël (Jesaja 52:1-2). *In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament* weten wij dat 'de berg Sion' hetzelfde is als 'het hemelse Jeruzalem' (Galaten 4:24-27; Hebreëen 11:9-10, 13-16; Hebreëen 12:22-24; Hebreëen 13:14; cf. Openbaring 21:1-22:5).

b. De herbouw van de tempel.

De profeet Ezechiël profeteerde dat de "innerlijke geestelijke

vernieuwing van Gods volk" (Ezechiël 36:25-28; 37:24-28), de openbaring "van Gods heerlijkheid onder de volken" (Ezechiël 39:21) en de "uitstorting van Gods Geest over het huis van Israël" (Ezechiël 39:29) ook tot uitdrukking moesten komen in een nieuw leven in een nieuw land (Ezechiël 40-48)! Gods heerlijkheid is niet alleen verheven in de hemel boven de aarde, maar daalt ook neer naar de aarde in de verschillende vormen van leven op de aarde. God wil zijn volmaaktheid delen met zijn schepping! In het profetische beeld van Ezechiël vinden deze nieuwe vormen van leven uitdrukking in de nieuwe tempel, de nieuwe tempeldienst, het nieuwe land en de nieuwe stad (Ezechiël hfst. 40-48; cf. Jesaja 11:1-9; Matteüs hfst. 5-7; Openbaring hfst. 21-22).

c. De nieuwe aarde (Jesaja 65:1-25).

De beschrijving van de nieuwe wereld blijft beperkt tot het nieuwe land van Israël. Ook deze profetie toont een oudtestamenteel beperkt karakter! De HERE zou Jeruzalem en haar inwoners scheppen tot een eeuwige vreugde voor hen en voor zichzelf (Jesaja 65:18-19). De inwoners zouden heel lang leven, huizen bouwen, wijngaarden planten en de vruchten daarvan eten. Zij zouden niet tevergeefs zwoegen of kinderen voortbrengen, omdat de vijand hen niet meer zou kunnen beroven. Zij zouden voor de HERE een gezegend geslacht zijn omgeven door hun nakomelingen (Jesaja 65:20-23). Hun gebeden zouden onmiddellijk verhoord worden (Jesaja 65:24, cf. Jesaja 30:19). En uiteindelijk zou het koninkrijk van God in haar eeuwige toestand aanbreken (symbolisch beschreven als "gans mijn heilige berg"), beschreven als in Jesaja 11:6-9. Niemand zou daarin meer kwaad kunnen aanrichten (Jesaja 65:25).

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat het volkomen vernieuwende werk van God in Israël een profetisch beeld is van het volkomen vernieuwende werk van God op de gehele aarde. Niet alleen het land van Israël, maar heel de aarde zou als een nieuwe hemel en aarde worden (Jesaja 56:17; cf. Romeinen 4:13; 8:19-21; 2 Petrus 3:13; Openbaring 21:1)! Terwijl het leven in het nieuwe Israël met 'het beeld' van een lang leven op de nieuwe aarde beschreven wordt (Jesaja 65:20), zal het leven op de nieuwe aarde eeuwig zijn (Openbaring 21:4; cf. Jesaja 25:8). Terwijl de profetieën in het Oude Testament hun typische oudtestamentele beperkte karakter behouden, zijn de beschrijvingen van de uiteindelijke vervullingen daarvan niet meer beperkt tot het land en volk van Israël, maar zijn ze uitgebreid tot de hele aarde en heel Gods volk op aarde!

4. De profetieën in het Oude Testament moeten soms niet-letterlijk uitgelegd worden in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament.

a. De vervallen hut van David.

De profetie staat in Amos 9:11-12 (788 - 737 v.C.) en het wordt uitgelegd in Handelingen 15:14-18 (61 n.C.). Zonder de vervulling van deze profetie in het Nieuwe Testament, zouden de woorden van Amos opgevat kunnen worden als een toekomstige nationale heropbouw van het land en volk van Israël. Men zou dan kunnen zeggen dat het aardse koninkrijk van koning David was ingestort, maar het zou herbouwd worden. Het zou zijn als vroeger en het zou al de heidense volken erven. Niettemin, zei Jakobus dat de apostel Simon Petrus uiteengezet had hoe God van meet af aan erop bedacht geweest was om een volk voor zijn naam uit de heidenen te vergaderen en dat de woorden van de profeten in het Oude Testament hiermee overeenstemden! Jakobus haalde daarbij de woorden van één van deze profeten van het Oude Testament, Amos, aan om zijn uitspraak te bewijzen!

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat de profeet Amos in het Oude Testament en Jakobus in het Nieuwe Testament met de woorden "de wederopbouw van de vervallen hut van David" NIET spraken over een toekomstig nationaal herstel van het koninkrijk van Israël, maar over de opbouw van het koninkrijk van God (volk van God) doordat tallen gelovigen uit de heidense volken binnen zouden komen! Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat de woorden van de andere profeten in het Oude Testament hiermee overeenstemmen (Handelingen 15:15)! De Geest van Christus doelt in de profeten van het Oude Testament

op wat er in de periode van het Nieuwe Testament ging gebeuren (1 Petrus 1:10-12). En omdat de profeten van het Oude Testament, gedreven door de heilige Geest van Godswege tot mensen gesproken hebben, mag niemand een eigenmachtige uitlegging geven aan de betekenis van de profetieën in het Oude Testament (2 Petrus 1:19-21). Dat wil dus zeggen dat niemand inzicht of bevoegdheid heeft om de profetieën in het Oude Testament uit te leggen los van de openbaring in het Nieuwe Testament!

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij hoe wij de profetieën in het Oude Testament met betrekking tot de heropbouw van het land en volk van Israël behoren uit te leggen! Omdat "de vervallen hut van David" niet letterlijk slaat op het nationale of natuurlijke Israël, maar op Gods geestelijke volk, hoeven de andere profetieën in het Oude Testament met betrekking tot Israël niet noodzakelijk letterlijk uitgelegd te worden! De profetieën in het Oude Testament met betrekking tot Israël mogen zekerlijk niet zonder de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden, maar behoren in het licht van de vervullingen in het Nieuwe Testament en het onderricht in het Nieuwe Testament met betrekking tot Israël uitgelegd worden!

Omdat de woorden van de andere profeten in het Oude Testament hiermee overeenstemmen, behoren alle profetieën in het Oude Testament met betrekking tot Israël alleen in het licht van de openbaring (vervullingen en onderricht) in het Nieuwe Testament uitgelegd te worden!

b. Het nieuwe verbond.

De profetie staat in Jeremia 31:31-34 (627 – 586/ 550 v.C.) en het wordt uitgelegd in Hebrëeën 8:1-13 (64 n.C.).

Zonder de vervulling van deze profetie in het Nieuwe Testament, zouden de woorden van Jeremia uitgelegd kunnen worden als een toekomstig nieuw verbond met alleen het nationale volk van Israël. Men zou dan kunnen zeggen dat God belooft alleen een verbond met het huis van Israël en het huis van Juda te maken en dat dit verbond niets met de heidenen te maken heeft.

Niettemin, zei de schrijver van het boek Hebrëeën dat "Jezus Christus de borg en middelaar van een beter verbond geworden is" (Hebrëeën 7:22; 8:6) en haalt hij Jeremia 31:31-34 aan als de profetie en belofte van dit nieuwe verbond dat in Jezus Christus een werkelijkheid geworden is (Hebrëeën 8:8-12)!

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat de profeet Jeremia in het Oude Testament en de schrijver van het boek Hebrëeën in het Nieuwe Testament met de woorden "verbond met het huis Israëls en het huis Juda" NIET spreken over een toekomstig verbond met alleen het nationale of natuurlijke volk van Israël, maar over een toekomstig verbond met alle gelovigen in Jezus Christus, hetzij voorheen Jood, hetzij voorheen heiden!

Alhoewel de formulering van het verbond van eeuw tot eeuw dezelfde blijft, wordt het verbond met de eerste komst van Jezus Christus met nieuwe betekenis gevuld tot het punt dat het omschreven wordt als "een nieuw verbond" (Hebrëeën 8:13), "een beter verbond" (Hebrëeën 7:22; 8:6) en "een tweede verbond" (Hebrëeën 10:9). Het nieuwe verbond is bedoeld voor degenen die in het evangelie geloven (cf. Hebrëeën 4:2-3), dat is, voor alle gelovigen in Christus uit alle natuurlijke volken, inclusief alle gelovigen uit Israël (cf. 2 Korintiërs 6:16; Openbaring 21:3).

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat God zijn nieuwe verbond NIET uitsluitend maakte met het nationale of natuurlijke volk van Israël, maar met alle gelovigen uit alle volken, al waren zij ten tijde van Jeremia hoofdzakelijk gelovige Joden (cf. Jakobus 1:1; 1 Petrus 1:1; Romeinen 2:28-29 en Galaten 6:15-16; Romeinen 9:6 en Efeziërs 2:11-22; 3:5-6; 2 Korintiërs 6:16; Titus 2:14; 1 Petrus 2:4-10).

c. De uitstorting van de heilige Geest.

De profetieën staan in Ezechiël 11:16-21; 36:24-28 (593 - 571 v.C.) en in Joël 2:28-32 (500 - 400 v.C.) en het wordt uitgelegd in Handelingen 2:16-21 (61 n.C.).

De profeten Ezechiël en Joël profeteerden over de toekomstige uitstorting van de heilige Geest en de verandering die het in de mensen van Israël te weeg zou brengen. Zonder de vervulling van deze profetie in het Nieuwe Testament, zouden deze woorden opgevat kunnen worden als enkel tot het volk van Israël gericht.

Niettemin, spreekt Jezus Christus ook over deze belofte (Johannes

7:37-39; Lucas 24:49; Handelingen 1:5). Lucas zegt dat deze belofte vervuld werd op Pinksteren (Handelingen 2:16-21) en dat "deze belofte voor alle mensen is, die verre zijn, zoveel mensen als de Here, onze God, ertoe roepen zal" – dus ook de geroepenen uit de niet-Joden (heidene) (Handelingen 2:39). Lucas beschrijft dan hoe de heilige Geest ook uitgestort werd op de half-Joden (Samaritanen) (Handelingen 8:14-17) en op de niet-Joden (heidene) (Handelingen 10:44-48) en geeft heel duidelijk onderricht dat deze belofte van God aan Israël ook de niet-Joden (heidene) insloot (Handelingen 11:14-18; 15:6-11)!

Alleen in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament weten wij dat de profetie aangaande de uitstorting van de heilige Geest NIET uitsluitend spreekt over wat er zou gebeuren in het natuurlijke volk van Israël, maar ook wat er zou gebeuren in alle natuurlijke volken van de heidene.

Dus, het woord 'Israël' in het Oude Testament vertegenwoordigt niet altijd het natuurlijke volk van Israël, maar dikwijls en vooral in de profetieën de gelovigen uit het natuurlijke volk van Israël, dus, 'Gods geestelijke volk!' 'Israël' betekent soms letterlijk 'het nationale en natuurlijke volk van Israël' (Romeinen 9:6a) en soms letterlijk 'het geestelijke volk van God' (Romeinen 9:6b). Het geestelijke volk van God bestond in de oudtestamentische periode hoofdzakelijk uit gelovige Joden (cf. Jesaja 56:3-8), maar later in de nieuwtestamentische periode uit gelovige Joden en gelovige heidene (Romeinen 2:28-29; Galaten 6:14-16; Filippenzen 3:3)!

5. Conclusie. De profetieën in het Oude Testament moeten in het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden!

a. De heilige Schrift is niet beperkt tot het Oude Testament en sluit ook niet het Oude Testament uit.

i) De Joden beperken de heilige Schrift tot het Oude Testament en leggen het Oude Testament uit in het licht van hun commentaar, de Joodse Talmud, die pas vanaf de ballingschap in Babylon geschreven werd. Het Judaïsme is de godsdienst van de Joden, die enerzijds Jezus Christus als de Messias verwerpen en anderzijds alleen het Oude Testament aanvaarden.

ii) Sommige moderne christenen beperken de heilige Schrift tot het Nieuwe Testament en zien niets in het Oude Testament. Maar 'Gods volk' (alle gelovigen in de Messias, Jezus Christus, vanuit alle volken) begint niet pas bij de eerste komst van Jezus Christus, maar bij de schepping!

b. De heilige Schrift bestaat alleen uit de bijbel, het Oude Testament en het Nieuwe Testament, en is nooit uitgebreid.

i) De Islam heeft tevergeefs geprobeerd de bijbel door de Koran te vervangen. In de Koran wordt het heel duidelijk dat Mohammed nooit het Oude Testament of het Nieuwe Testament gekend heeft of zelf gelezen heeft. Wel heeft hij er iets over gehoord. Dat heeft geleid tot zijn uitspraak dat het Oude Testament (Taurat en Zabur) en het Nieuwe Testament (Injil) tot de heilige Schriften van de Islam behoren. Maar omdat de Koran (de voordrachten van Mohammed) van de inhoud van de bijbel verschillen zeggen latere Moslims dat de Joden en de christenen doelbewust de inhoud van het Oude Testament en het Nieuwe Testament (zoals Mohammed het in 622 n.C. gekend heeft) vervalst hebben. De Islam is de godsdienst van de Moslims, die Jezus Christus alleen zien als één van de vele profeten en niet als het zichtbare Beeld van de onzichtbare God. Zij zeggen dat Allah niet de Vader is van Jezus Christus. Dus is Allah NIET dezelfde als de God die Zich in de bijbel openbaart!

ii) De Mormonen hebben door de 'profeet' Joseph Smith tevergeefs geprobeerd het Book of Mormon aan de bijbel toe te voegen. Het Book of Mormon is eigenlijk hun heilige Schrift geworden.

iii) Sommige christenen beschouwen ten onrechte hun profeteren en profetieën vandaag als verdere openbaringen van God. In de praktijk stellen zij hun eigen profetieën boven Gods openbaring in de bijbel.

God heeft echter zijn finale woord tot mensen gesproken in de Messias, Jezus Christus. God heeft vroeger vele malen en op vele wijzen tot de vadersen gesproken in de profeten van het Oude Testament. Maar 'nu in het laatst der dagen' (d.w.z. vanaf de eerste komst van Christus, Handelingen 2:17, tot de tweede komst

van Christus, Johannes 6:39) heeft God zijn finale woord tot mensen gesproken in Jezus Christus (Hebreeën 1:1; cf. Johannes 16:13-15)! Ná de eerste komst van Christus kunnen geen toevoegingen meer aan Gods openbaring in de bijbel gemaakt worden (Openbaring 22:18-19)! God spreekt vandaag tot ons in en door de woorden die al opgetekend staan in de bijbel! Paulus zegt, "Dit, broeders, heb ik op mijzelf en Apollos overgebracht om uwentwil, opdat gij uit ons voorbeeld zoudt leren niet te gaan boven hetgeen geschreven staat, opdat niet iemand uwer zich vóór de een en tegen de ander oplaze" (1 Korintiërs 4:6)

c. Het Oude Testament en het Nieuwe Testament vormen samen één openbaring!

Het Oude Testament en het Nieuwe Testament is één aaneensluitende, ontvouwende en voortschrijdende openbaring van Gods plan. Het Oude Testament en Nieuwe Testament relateren tot elkaar als 'schaduw' en 'werkelijkheid', als 'profetie' en 'vervulling'.

d. De profetieën in het Oude Testament moeten niet noodzakelijk letterlijk uitgelegd worden, maar moeten in het licht van Gods openbaring in het Nieuwe Testament uitgelegd worden.

In het licht van de openbaring in het Nieuwe Testament zijn sommige profetieën in het Oude Testament op een letterlijke wijze vervuld en andere profetieën in het Oude Testament op een niet-letterlijke wijze vervuld! De doorslag wordt gegeven door Gods openbaring in het Nieuwe Testament, d.w.z., enerzijds door de vervullingen van het Oude Testament in het Nieuwe Testament en anderzijds door het onderricht over het Oude Testament in het Nieuwe Testament!

F. NEDERIGHEID, LIEFDE EN TOEWIJDING AAN PRIORITEITEN ZIJN NOODZAKELIJK.

De uitleg van profetieën en de apocalyptische boeken van Daniël en Openbaring hebben al vele christenen verdeeld. Deze verdeeldheid ondergraaft het geloof van beide christenen als niet-christenen. De uitleg van profetieën moet dus ondergeschikt blijven aan nederigheid, liefde en toewijding aan je Godgegeven taak in het leven.

1. Leg profetieën uit met nederigheid.

Jezus zegt, "Het is niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan zich gehouden heeft" (Handelingen 1:7). Paulus zegt, "Over de tijden en gelegenheden is het niet nodig, dat er geschreven wordt: immers, gij weet zelf zeer goed, dat de dag des Heren zó komt, als een dief in de nacht" (1 Tessalonicenzen 5:1-2). Daarom zijn 'de tijden en gelegenheden' beslist onvoorspelbaar! En daarom behoren wij profetieën met een grote mate van nederigheid uit te leggen. Wanneer sterk gepropageerde meningen met betrekking tot de toekomstige gebeurtenissen later vals blijken te zijn, zal het resulterende misverstand het geloof van mensen ondermijnen in plaats van opbouwen!

2. Concentreer op het duidelijke onderricht in de bijbel.

Jezus zegt dat het evangelie eerst in de gehele wereld gepredikt zal worden tot een getuigenis voor alle volken voordat het einde komt (Matteüs 24:14). Als de verkondiging van het evangelie aan het eindgebeuren voorafgaat, dan baat het niets om over de volgorde van de toekomstige gebeurtenissen te twisten. Niet de precieze uiteenzetting van de volgorde van gebeurtenissen bij de tweede komst van Christus geeft aan beide (degenen die al in Christus gestorven zijn als de nog levende christenen bij de tweede komst van Christus) troost en bemoediging, maar juist het feit dat zij beiden gelijk zullen delen in zijn heerlijkheid (1 Tessalonicenzen 4:13-5:11). Het is nuttiger en heilzamer om te concentreren op het duidelijke onderricht in de bijbel en die te gehoorzamen. Geef meer aandacht aan de prioriteiten, die God voor christenen stelt, zoals je persoonlijke relatie tot God, je relatie tot je gezin, je baan, je bediening, enz. Leg jezelf toe op je Godgegeven taak voor je leven. Richt je op het evangeliseren van de wereld, het maken van discipelen, het opbouwen van de Gemeente en vooral op de verheerlijking van God.

3. Maak liefde en niet kennis je doel.

Paulus zegt, "Al ware het, dat ik profetische gaven had, en alle geheimenissen en alles wat te weten is wist, ... maar ik had de liefde niet, ik ware niets" (1 Korintiërs 13:2). Daarom is elkaar liefhebben veel belangrijker in de ogen van God dan de juiste kennis. Een mening over welke profetieën al vervuld zijn en welke nog niet, heeft al tot vele conflicten onder christenen geleid. Maak een besluit voor jezelf om "liever het argument te verliezen en de mens te winnen, dan het argument te winnen en de mens te verliezen." De liefde is de vervulling van de wet (Romeinen 13:8-10).

4. Reageer op een bepaalde profetie zoals de heilige Geest dat oorspronkelijk bedoelde.

a. Niet de uiterlijke en tijdelijke dingen, maar de innerlijke en eeuwige dingen zijn belangrijk.

i) De tempel. Jezus sprak tot de Joden over "het afbreken van de tempel en het doen herrijzen daarvan binnen drie dagen". De Joden dachten dat Jezus het had over het letterlijke tempelgebouw te Jeruzalem. Maar Jezus sprak over "de tempel van zijn lichaam" (Johannes 2:21).

ii) Levend water. Jezus sprak tot de Samaritaanse vrouw over "levend water". Zij dacht dat Jezus het had over het letterlijke water in de put. Maar Jezus sprak over het geven van de heilige Geest, die als een stroom van levend water uit het binnenste van een mens zou vloeien (Johannes 4:10; 7:37-39).

iii) Hetware voedsel. Jezus sprak tot zijn discipelen over "spijze waarvan zij niet wisten". Zij dachten dat Jezus het had over letterlijk eten dat op de markt gekocht werd. Maar Jezus sprak over "het doen van Gods wil en zijn werk volbrengen" (Johannes 4:34).

De figuurlijke uitdrukkingen "tempel als het lichaam van Jezus", "levend water als de heilige Geest" en "spijze als het doen van Gods wil en het volbrengen van zijn werk" zijn allemaal aanduidingen van werkelijkheden, die de letterlijke werkelijkheden van de figuurlijke beelden bij verre overtreffen. Figuurlijke uitdrukkingen over God en de eeuwige werkelijkheden zijn volkomen ontoereikende uitdrukkingen van de volmaakte werkelijkheid.

b. Niet kennis, maar verandering van leven.

Wanneer een profetie gaat over een waarschuwing of dreigement, reageer dan met bekering en verandering van leven. Wanneer een profetie gaat over een belofte, reageer dan met dankzegging, vreugde, hoop, bemoediging, uithoudingsvermogen en met volharding. De uiteindelijke bedoeling van alle profetieën is niet kennis, maar een verandering van leven!